

Departamento de Conxunto

Programación de Conxunto Instrumental

Curso 2022-2023

CMUS PROFESIONAL DO CARBALLIÑO

Praza Maior, 1, 32500 - O Carballiño (Ourense)

Tlfn.: 988 53 00 07 / Fax: 988 53 00 08

cmus.profesional.carballino@edu.xunta.gal

Índice

1. Introducción	4
2. Obxectivos xerais das ensinanzas.....	5
3. Obxectivos específicos das ensinanzas.....	6
4. Metodoloxía.....	7
5. Atención á diversidade.....	8
6. Temas transversais	9
6.1. Educación en valores.....	9
6.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TICs)	10
7. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	11
8. Secuenciación por cursos	11
8.1. Curso: Primeiro de Grao Profesional	11
8.1.1. Obxectivos	11
8.1.2. Contidos.....	12
8.1.3. Avaliación.....	12
8.1.4. Medidas de recuperación	14
8.1.5. Recursos didácticos	14
8.2. Curso: Segundo de Grao Profesional	15
8.2.1. Obxectivos	15
8.2.2. Contidos.....	16
8.2.3. Avaliación.....	16
8.2.4. Medidas de recuperación	18
8.2.5. Recursos didácticos	18
8.3. Curso: Terceiro de Grao Profesional.....	19
8.3.1. Obxectivos	19
8.3.2. Contidos.....	20
8.3.3. Avaliación.....	20
8.3.4. Medidas de recuperación	21
8.3.5. Recursos didácticos	22
8.4. Curso: Cuarto de Grao Profesional	23
8.4.1. Obxectivos	23
8.4.2. Contidos.....	24
8.4.3. Avaliación.....	24
8.4.4. Medidas de recuperación	26
8.4.5. Recursos didácticos	26
9. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	27

10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	28
11. Anexos	29
11.1. Probas de acceso a Grao Profesional	29
11.2. Avaliación inicial	29
11.3. Recursos didácticos da materia.....	30

1. Introducción

- **Lei orgánica 8/2013**, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia.
- **Decreto 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. *Este decreto regula o currículo das ensinanzas profesionais de música consonte o establecido no artigo 48.2º da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, e integra o establecido no Real decreto 1577/2006, do 22 de decembro, polo que se fixan os aspectos básicos do currículo das ensinanzas profesionais de música.*

O conxunto instrumental constitúe un espazo de formación de primeira orde para experimentador e aplicar, ademais das habilidades adquiridas na clase de instrumento da especialidade, os coñecementos adquiridos en todas as materias. Desde este punto de vista, o conxunto tamén poderá permitir percorrer o repertorio para diversas formacións, de diferentes épocas ou estilos, co que se amosa unha vez máis que os obxectivos dunhas materias e das outras deben coordinarse desde unha perspectiva común.

O proceso de ensino e aprendizaxe das especialidades instrumentais ten un forzoso carácter individual. Por iso, o currículo que agora se presenta alberga, como unha nova materia dun colectivo de estudantes, a materia de conxunto, que terá por finalidade, en esencia, a actividade de grupo, como no caso da orquestra, da banda ou de coro, todas dirixidas ao proceso de obtención de novos coñecementos e a súa aplicación na práctica social e representativa do centro en que se realicen os estudos.

A educación musical non pode nin debe perseguir como única meta a formación de solistas. O carácter propedéutico das ensinanzas profesionais de música leva consigo a incorporación do alumnado ás agrupacións que se configuren no seus centros co fin de propiciar un marco amplo de experiencias que lle permita ao alumnado dirixirse cara á formación musical que máis se adapte ás súas calidades, aos seus coñecementos e aos seus intereses.

A práctica indistinta de grupo na orquestra, na banda, no coro e, de ser o caso, no conxunto que corresponda ten por finalidade facilitar a participación, a través de distintas formacións, de todo o alumnado ao procurarse unha organización máis flexible do ensino. Por unha banda, esta participación en agrupacións ha permitir que determinados instrumentos con dificultades de integración teñan o marco axeitado para a práctica instrumental colectiva; por outra parte, supón e garantía da presenza activa do alumnado nunha das actividades que, xunto co coro, a orquestra ou a banda, implican maior proxección do centro na sociedade.

En síntese, igual que sucede na orquestra, na banda e no coro, o conxunto ha propiciar a responsabilidade compartida. Por unha parte, as relacións humanas entre o alumnado, afeito á práctica instrumental individual, levarán consigo, como membros dun corpo colectivo, todo un exercicio de adaptación ao grupo e de aceptación doutros instrumentistas. Por outra banda, a práctica en grupo motivará a actitude de escoita, propiciará a memoria de paisaxes instrumentais e fomentará o estudo individual, que reverterá no grupo e incentivará unha actitude de disciplina dificilmente abordable en actividades individuais.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas

Os estudos musicais no Grao Profesional terán como obxectivo contribuír ao desenrolo das seguintes capacidades no alumnado:

- a) Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.

- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable o enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas

As ensinanzas de conxunto dos estudos profesionais de música terán como obxectivos contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas exixencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- i) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

4. Metodoloxía

Destacará pola especial atención o concepto de “estratexias de ensinanza-aprendizaxe”, facendo referencia a selección que fai o profesorado dunha determinada metodoloxía nun momento concreto.

O alumnado é protagonista da súa propia aprendizaxe, experimentando e descubriendo por el mesmo, actuando o profesorado como guía-orientador.

- **Activa:** é aquela na que o alumnado é o protagonista do súa propia aprendizaxe, observando e experimentando por si mesmo. O profesorado toma o papel de guía-orientador.
- **Individualizada:** as estratexias adaptaranse as necesidades e características particulares de cada estudante atendendo a diversidade de estilos e ritmos de aprendizaxe.
- **Participativa:** o alumnado participa activamente no proceso de ensinanza-aprendizaxe, construíndo os seus propios coñecementos.
- **Progresiva:** porque vai do máis sinxelo o máis complicado.
- **Flexible:** adáptase á diversidade de ritmos de aprendizaxe de cada estudante.
- **Motivadora:** capta o interese do alumnado e anímalle a aprender.
- **Integradora:** relaciona todos os coñecementos nunha mesma dirección, o desenrolo musical do alumnado.

A clase semanal cun grupo reducido de alumnos permite facer un seguimento individualizado do alumnado tanto no rendemento do conxunto como na progresión do seu estudo individual. Dito seguimento permitirá a adecuación e personalización dos procedementos e actividades a desenvolver en función das necesidades, progreso e capacidades do grupo e os seus integrantes.

Tendo en conta que a clase consta dunha hora semanal, tempo que queda escaso especialmente nos alumnos dos cursos máis avanzados, a optimización das sesións deberá ser unha prioridade. Polo tanto, parte do tempo de clase dedicarase a fomentar hábitos e ferramentas que potencien a autonomía no estudo individual e nos ensaios da formación, tanto en aspectos técnicos como nos musicais.

Doutro lado, a puntualidade é un aspecto importante na dita optimización do tempo, polo que tratarase de formar una conciencia da importancia da mesma e da necesidade de previsión da preparación dos instrumentos, a súa afinación e a propia adaptación da disposición da aula, que require dun certo tempo.

Fomentar o interese e respecto polo seu tempo persoal de estudo, concienciar da importancia da realización das tarefas encomendadas para casa e establecer uns métodos e hábitos de estudo e ensaio eficientes serán obxectivos prioritarios a desenvolver no alumno. A potenciación do sentido autocrítico tanto na interpretación como na actitude diante da materia fundamentará a consecución de ditos obxectivos.

A vocación do alumnado é outro factor que non se debe esquecer á hora de adoptar as medidas máis eficientes a aplicar en cada caso. Entre o alumnado de conxunto coexisten individuos cunha clara dirección cara á dedicación profesional á música e os que van dedicarse a outros estudos superiores. Procurarase en todo momento motivar ao alumnado de cara a un maior rendemento e a reforzar dita vocación nun caso e a potenciar a súa implicación e responsabilidade no outro.

5. Atención á diversidade

Alumnado Estranxeiro

As dúas dificultades apreciáveis no tratamento do alumnado estranxeiro, son o idioma e o posible choque cultural. No primeiro caso, non supón maior problema, dado o carácter procedimental da ensinanza camerística. No segundo, é cuestión de certa adaptación mutua fomentando o respecto polas tradicións propias da cultura e fomentando a integración no novo ámbito sociocultural.

Altas capacidades

Defínese ao individuo con altas capacidades como aquel que posúe aptitudes excepcionais e é, por elo, capaz dun rendemento superior á media. O Real decreto 943/2003, polo que se regulan as condicións para flexibilizar a duración dos diversos niveis e etapas do sistema educativo para os alumnos superdotados intelectualmente, nas ensinanzas de réxime especial. Dita flexibilización consistirá na súa incorporación a un curso superior ao que lle corresponda pola súa idade, sempre que a redución destes períodos non supere a metade do tempo establecido con carácter xeral. Non

obstante, e ante casos excepcionais, as Administracións educativas poderían adoptar medidas de flexibilización sen tal limitación; naturalmente, esta flexibilización incorporará medidas e programas de atención específicas para dito alumnado.

Alumnado con discapacidade

No marco das disposicións establecidas na Lei 51/2003, do 2 de decembro, de igualdade de oportunidades, non-discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade, os centros escolares deberán adecuarse á devandita lei nos prazos e cos criterios establecidos nela. A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria adoptará as medidas oportunas para a adaptación do currículo ás necesidades do alumnado con discapacidade. En todo caso, as devanditas adaptacións deberán respectar no esencial os obxectivos de cada curso.

6. Temas transversais

6.1. Educación en valores

A educación no ámbito musical non debe acabar no simple feito do desenvolvemento de destrezas técnicas e un desenrolo da sensibilidade musical. Para unha formación integral do alumnado tamén é importante o tratamento de contidos transversais. Estes contidos, que responden á realidade da vida cotiá no ámbito social, son esencialmente de carácter actitudinal e representan uns elementos educativos básicos que deben incorporarse nas diferentes áreas co fin de conseguir unha plena integración do alumnado na sociedade actual. O tratamento destes contidos debe espertar no alumnado unha especial sensibilidade cara a dita realidade.

O carácter participativo e colaborador da práctica musical, facilita a incorporación destes temas ao aula especialmente na práctica de conxunto. Temas como a igualdade de oportunidades entre sexos, o derrube das barreiras raciais, a educación para a saúde, compromiso co medio ambiente ou educación para a paz poderán ser incorporados nas clases desta materia.

- Manter a ilusión por superarse a diario.
- Valorar adecuadamente la importancia musical dos recursos técnicos. Tratar de ampliar os seus gustos musicais.
- Manter unha actitude de respecto de cara os demais.

- Manter una actitude de respecto de cara ás interpretacións do resto do alumnado e outros. Coidar adecuadamente os recursos materiais utilizados e as instalacións.
- Valorar e practicar as normas básicas de aseo e comportamento.

6.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TICs)

A irrupción das tecnoloxías da información e da comunicación na nosa vida cotiá é cada día máis patente, a súa utilización esténdese ata ámbitos insospeitados. O estudo da música nos conservatorios cingúese, na maioría dos casos, á práctica interpretativa empregando instrumentos tradicionais. Incluso nestas circunstancias, que a priori poden parecer pouco dadas ao uso das TICs, pódense empregar co fin de complementar e facilitar o proceso de ensino-aprendizaxe.

O uso de materiais audiovisuais relacionados ca materia xa non é unha novidade nos tempos que corren, especialmente dende a aparición de plataformas dixitais como YouTube, Vimeo, Spotify, etc. Estas plataformas unidas á compartición masiva de material audiovisual facilita o seu uso no aula para a exemplificación das posibilidades sonoras e técnicas dos instrumentos e a exploración de diferentes posibilidades interpretativas ante un mesmo texto musical.

Por outro lado a facilidade de xerar dito material con ferramentas cada vez máis accesibles (videocámaras, gravadoras, tablets, teléfonos, etc.) permite analizar na aula as propias actuacións ou interpretacións e así aportar un maior grado de obxectividade á percepción de si mesmo que ten o alumno.

O material en formato electrónico (partituras, textos, etc.) tamén será útil no desenvolvemento das diferentes actividades da materia xa que facilita a rápida distribución do mesmo entre o alumnado así como o seu rápido acceso na aula no caso de dispoñer dos dispositivos correspondentes. As plataformas de almacenamento como Dropbox ou Google Drive permiten a creación de espazos de compartición de material electrónico para os alumnos que poden ser controlados polo profesor. Os motores de busca tamén serán de gran utilidade especialmente á hora de recompilar información referente ao propio instrumento, obras, compositores, etc.

7. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Os alumnos participarán nas audicións públicas da materia sempre que teñan o seu repertorio listo para ser presentado ó público. Dada a variedade e abundancia de profesorado que imparte Conxunto, estas actuacións poden realizarse en audicións propias do departamento (unha ou dúas por trimestre) ou dentro de audicións doutras especialidades instrumentais.

Poderanse organizar desde o departamento ou a aula da especialidade un ou varios cursos / master-class ao longo do curso. A asistencia aos ditos cursos será sempre voluntaria aínda que dado o contido dos mesmos é recomendable.

Así mesmo, o departamento pode organizar actividades externas ao centro en colaboración con outras institucións culturais así coma a realización de intercambios con outros conservatorios ou centros musicais, que constitúen un magnífico escaparate cara o noso entorno social.

8. Secuenciación por cursos

8.1. Curso: Primeiro de Grao Profesional

8.1.1. Obxectivos

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas esixencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o

desenvolvemento da memoria.

- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- h) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- i) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

8.1.2. Contidos

- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- Agónica e dinámica.
- Estudo e práctica dos xestos anacrúsicos para tocar sen dirección.
- Equilibrio sonoro e de planos.
- Control permanente da afinación.
- Desenvolvemento da igualdade de ataques.
- Análise e interpretación de obras do repertorio.
- Práctica de conxunto da agrupación correspondente.
- Traballo gradual do repertorio básico máis salientable da agrupación correspondente.
- Valoración do sistema como marco da interpretación.
- Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos, para analizar de maneira crítica as características das versións.

8.1.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- 1) *Interpretar un programa de obras de alomenos quince minutos de duración do repertorio propio da agrupación correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre todos os*

compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes.

- 2) *Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte, se procede.* Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.
- 3) *Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda.* Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- 4) *Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado.* Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.
- 5) *Interpretar en público obras do repertorio para conxunto.* Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

Mínimos esixibles

Interpretar un repertorio de alomenos quince minutos con obras programadas durante o curso, coa corrección musical e a técnica adecuada, atendendo aos obxectivos, contidos marcados para a materia.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Para a realización da avaliación continua utilizarase un diario de aula co Traballo individual do alumnado, audicións de aula, ou actividades como audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursos, intercambios, etc.

Criterios de cualificación

- A actitude fronte á materia valorarase ata un 30%.
- Os aspectos desde o punto de vista interpretativo valoraranse ata un 70%.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O alumnado deberá ter superados os obxectivos marcados para o seu curso e demostrar a capacidade de poder acadar a consecución dos obxectivos do curso seguinte.

8.1.4. Medidas de recuperación

Seguindo o proceso de avaliación continua, perseguirase a superación dos obxectivos o antes posible ó longo do curso, para poder pouco a pouco centrarnos no curso superior, superando a final de curso os mínimos exixibles.

Procedementos de recuperación ordinarios

Para recuperar a materia deberase demostrar mediante os materiais existentes na programación do curso o pleno dominio da materia. Os criterios para a consecución do aprobado son os propios do curso.

Probas extraordinarias de xuño

Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no “informe de avaliación negativa”.

Para a superación da proba, teranse en conta os mínimos esixibles do curso correspondente.

A persoa aspirante debe concorrer co grupo oportuno para a realización da partitura ca que se presente, facéndose cargo do mesmo.

8.1.5. Recursos didácticos

Algunhas das obras interpretadas en cursos anteriores:

- Trío Op. 76, F. Mendelssohn
- Dúo para trompeta e trompa N° III, W. Kopprasch
- Seis duetos Op.8, para dúas violas, I. Pleyel
- Souvenirs de Munich, E. Chabrier
- Romance, E. Elgar

- Menuet, para contrabaixo e piano., M. Dare
- Peza de Concerto, Op. 88, A. Gilmant
- Tres pezas para trompeta e trombón, A. Frackenpohl
- Eine Kleine Nachtmusic k.525 (Romance), W. A. Mozart
- Sonata, J. B. Loeillet
- Conversations for 2 flutes, R. Bennett
- Waltzer Op.39 (N.2, N.3), J. Brahms
- Concertstuecke nº2 Op.114, F. Mendelssohn
- Sonata I en Fa maior ZWV 181,1, J. Dimas Zelenka

8.2. Curso: Segundo de Grao Profesional

8.2.1. Obxectivos

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas exixencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función
- f) dos demais instrumentos do conxunto das necesidades interpretativas da obra.
- g) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- h) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- i) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.

- j) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

8.2.2. Contidos

- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- Agóxica e dinámica.
- Estudo e práctica dos xestos anacrúsicos para tocar sen dirección.
- Equilibrio sonoro e de planos.
- Control permanente da afinación.
- Desenvolvemento da igualdade de ataques.
- Análise e interpretación de obras do repertorio.
- Práctica de conxunto da agrupación correspondente.
- Traballo gradual do repertorio básico máis salientable da agrupación correspondente.
- Valoración do sistema como marco da interpretación.
- Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos, para analizar de maneira crítica as características das versións.

8.2.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- 1) *Interpretar un programa de obras de alomenos quince minutos de duración do repertorio propio da agrupación correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes.*
- 2) *Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte, se procede. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar*

os xestos necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.

- 3) *Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda.* Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- 4) *Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado.* Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.
- 5) *Interpretar en público obras do repertorio para conxunto.* Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

Mínimos esixibles

Interpretar un repertorio de alomenos quince minutos con obras programadas durante o curso, coa corrección musical e a técnica adecuada, atendendo aos obxectivos, contidos marcados para a materia.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Para a realización da avaliación continua utilizarase un diario de aula co Traballo individual do alumnado, audicións de aula, ou actividades como audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursos, intercambios, etc.

Criterios de cualificación

- A actitude fronte á materia valorarase ata un 30%.
- Os aspectos dende o punto de vista interpretativo valoraranse ata un 70%.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O alumnado deberá ter superados os obxectivos marcados para o seu curso e demostrar a capacidade de poder acadar a consecución dos obxectivos do curso seguinte.

8.2.4. Medidas de recuperación

Seguindo o proceso de avaliación continua, perseguirase a superación dos obxectivos o antes posible ó longo do curso, para poder pouco a pouco centrarnos nos do curso superior, superando a final de curso os mínimos exixibles

Procedementos de recuperación ordinarios

Para recuperar a materia deberase demostrar mediante os materiais existentes na programación do curso o pleno dominio da materia. Os criterios para a consecución do aprobado son os propios do curso.

Probas extraordinarias de xuño

Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no “informe de avaliación negativa”.

Para a superación da proba, teranse en conta os mínimos esixibles do curso correspondente.

A persoa aspirante debe concorrer co grupo oportuno para a realización da partitura ca que se presente, facéndose cargo do mesmo.

8.2.5. Recursos didácticos

Algunhas das obras interpretadas en cursos anteriores:

- Trío Op. 76, F. Mendelssohn
- Dúo para trompeta e trompa N° III, W. Kopprasch
- Seis duetos Op.8, para dúas violas, I. Pleyel
- Souvenirs de Munich, E. Chabrier
- Romance, E. Elgar
- Menuet, para contrabaixo e piano., M. Dare
- Peza de Concerto, Op. 88, A. Gilmant
- Tres pezas para trompeta e trombón, A. Frackenpohl
- Eine Kleine Nachtmusic k.525 (Romance), W. A. Mozart

- Sonata, J. B. Loeillet
- Conversations for 2 flutes, R. Bennett
- Waltzer Op.39 (N.2, N.3), J. Brahms
- Concertstucke nº2 Op.114, F. Mendelssohn
- Sonata I en Fa maior ZWV 181,1, J. Dimas Zelenka

8.3. Curso: Terceiro de Grao Profesional

8.3.1. Obxectivos

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas exixencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- i) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

8.3.2. Contidos

- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- Agónica e dinámica.
- Estudo e práctica dos xestos anacrúsicos para tocar sen dirección.
- Equilibrio sonoro e de planos.
- Control permanente da afinación.
- Desenvolvemento da igualdade de ataques.
- Análise e interpretación de obras do repertorio.
- Práctica de conxunto da agrupación correspondente.
- Traballo gradual do repertorio básico máis salientable da agrupación correspondente.
- Valoración do sistema como marco da interpretación.
- Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos, para analizar de maneira crítica as características das versións.

8.3.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- 1) *Interpretar un programa de alomenos quince minutos de duración con obras do repertorio propio da agrupación correspondente.* Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes.
- 2) *Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte, se procede.* Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.
- 3) *Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda.* Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para

desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.

- 4) *Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado.* Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.
- 5) *Interpretar en público obras do repertorio para conxunto.* Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

Mínimos esixibles

Interpretar un repertorio de alomenos quince minutos con obras programadas durante o curso, coa corrección musical e a técnica adecuada, atendendo aos obxectivos, contidos marcados para a materia.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Para a realización da avaliación continua utilizarase un diario de aula co Traballo individual do alumnado, audicións de aula, ou actividades como audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursos, intercambios, etc.

Criterios de cualificación

- A actitude fronte á materia valorarase ata un 30%.
- Os aspectos dende o punto de vista interpretativo valoraranse ata un 70%.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O alumnado deberá ter superados os obxectivos marcados para o seu curso e demostrar a capacidade de poder acadar a consecución dos obxectivos do curso seguinte.

8.3.4. Medidas de recuperación

Seguindo o proceso de avaliación continua, perseguirase a superación dos

obxectivos o antes posible ó longo do curso, para poder pouco a pouco centrarnos nos do curso superior, superando a final de curso os mínimos exixibles.

Procedementos de recuperación ordinarios

Para recuperar a materia deberase demostrar mediante os materiais existentes na programación do curso o pleno dominio da materia. Os criterios para a consecución do aprobado son os propios do curso.

Probas extraordinarias de xuño

Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no “informe de avaliación negativa”.

Para a superación da proba, teranse en conta os mínimos esixibles do curso correspondente.

A persoa aspirante debe concorrer co grupo oportuno para a realización da partitura ca que se presente, facéndose cargo do mesmo.

8.3.5. Recursos didácticos

Algunhas das obras interpretadas en cursos anteriores:

- Trío Op. 76, F. Mendelssohn
- Dúo para trompeta e trompa Nº III, W. Kopprasch
- Seis duetos Op.8, para dúas violas, I. Pleyel
- Souvenirs de Munich, E. Chabrier
- Romance, E. Elgar
- Menuet, para contrabaixo e piano, M. Dare
- Peza de Concerto, Op. 88, A. Gilmant
- Tres pezas para trompeta e trombón, A. Frackenpohl
- Eine Kleine Nachtmusic k.525 (Romance), W. A. Mozart
- Sonata, J. B. Loeillet
- Conversations for 2 flutes, R. Bennett
- Waltzer Op.39 (N.2, N.3), J. Brahms

- Concertstueke nº2 Op.114, F. Mendelssohn
- Sonata I en Fa maior ZWV 181,1, J. Dimas Zelenka
- Divertimento en Sib M KV. ANH 229 (439B), W. A. Mozart
- Elegie op.40 nº 4, A. Nikolsky
- Chanson Triste, S. Koussevitzky
- Duetto per flauta e chitarra Op17, L. Moretti
- Andante sostenuto – Rondó Sonata, D. Cimarosa
- Tango, J. M. Zenamon
- Sonata N.1, C. P. E. Bach
- Arrival of the Queen of Sheba, G. F. Handel

8.4. Curso: Cuarto de Grao Profesional

8.4.1. Obxectivos

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas exixencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para

a improvisación co instrumento.

- i) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

8.4.2. Contidos

- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- Agónica e dinámica.
- Estudo e práctica dos xestos anacrúsicos para tocar sen dirección.
- Equilibrio sonoro e de planos.
- Control permanente da afinación.
- Desenvolvemento da igualdade de ataques.
- Análise e interpretación de obras do repertorio.
- Práctica de conxunto da agrupación correspondente.
- Traballo gradual do repertorio básico máis salientable da agrupación correspondente.
- Valoración do sistema como marco da interpretación.
- Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos, para analizar de maneira crítica as características das versións.

8.4.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- 1) *Interpretar un programa de obras de alomenos quince minutos de duración con obras do repertorio propio da agrupación correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes.*

- 2) *Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte, se procede.* Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.
- 3) *Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda.* Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.
- 4) *Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado.* Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.
- 5) *Interpretar en público obras do repertorio para conxunto.* Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

Mínimos esixibles

Interpretar un repertorio de alomenos quince minutos con obras programadas durante o curso, coa corrección musical e a técnica adecuada, atendendo aos obxectivos, contidos marcados para a materia.

Procedementos e ferramentas de avaliación

Para a realización da avaliación continua utilizarase un diario de aula co Traballo individual do alumnado, audicións de aula, ou actividades como audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, cursiños, intercambios, etc.

Criterios de cualificación

- A actitude fronte á materia valorarase ata un 30%.
- Os aspectos dende o punto de vista interpretativo valoraranse ata un 70%.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O alumnado deberá ter superados os obxectivos marcados para o seu curso e demostrar a capacidade de poder acadar a consecución dos obxectivos do curso seguinte.

8.4.4. Medidas de recuperación

Seguindo o proceso de avaliación continua, perseguirase a superación dos obxectivos o antes posible ó longo do curso, para poder pouco a pouco centrarnos nos do curso superior, superando a final de curso os mínimos esixibles.

Procedementos de recuperación ordinarios

Para recuperar a materia deberase demostrar mediante os materiais existentes na programación do curso o pleno dominio da materia. Os criterios para a consecución do aprobado son os propios do curso.

Probas extraordinarias de xuño

Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no “informe de avaliación negativa”.

Para a superación da proba, teranse en conta os mínimos esixibles do curso correspondente.

A persoa aspirante debe concorrer co grupo oportuno para a realización da partitura ca que se presente, facéndose cargo do mesmo.

8.4.5. Recursos didácticos

Algunhas das obras interpretadas en cursos anteriores:

- Trío Op. 76, F. Mendelssohn
- Dúo para trompeta e trompa N° III, W. Kopprasch
- Seis duetos Op.8, para dúas violas, I. Pleyel
- Souvenirs de Munich, E. Chabrier
- Romance, E. Elgar

- Menuet, para contrabaixo e piano, M. Dare
- Peza de Concerto, Op. 88, A. Gilmant
- Tres pezas para trompeta e trombón, A. Frackenpohl
- Eine Kleine Nachtmusic k.525(Romance), W. A. Mozart
- Sonata, J. B.Loeillet
- Conversations for 2 flutes, R. Bennett
- Waltzer Op.39 (N.2, N.3), J.Brahms
- Concertstuecke nº2 Op.114, F. Mendelssohn
- Sonata I en Fa maior ZWV 181,1, J. Dimas Zelenka
- Divertimento en Sib M KV. ANH 229 (439B), W. A. Mozart
- Elegie op.40 nº 4, A. Nikolsky Chanson
- Triste, S. Koussevitzky
- Duetto per flauta e chitarra Op17, L. Moretti
- Tango, J. M. Zenamon
- Sonata N.1, C. P. E. Bach
- Arrival of the Queen of Sheba, G. F. Handel

9. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Ao longo do curso, nas reunións do departamento, os profesores revisarán de forma continua o grao de cumprimento da programación así como os resultados académicos dos alumnos, tendo en conta tanto os obxectivos e contidos propostos, como as características individuais de cada un dos alumnos e conxuntas dos grupos: avaliación inicial, atención nas clases, tempo dedicado ao instrumento e ensaios, condicións, talento, capacidades, etc.

Os profesores informarán aos alumnos e aos seus pais do grao de cumprimento dos mínimos esixidos, dos criterios cos que van ser avaliados e da súa evolución. . Así mesmo, para un bo desenvolvemento da acción titorial e unha atención

individualizada, intentarase manter un contacto continuo co resto dos departamentos para ter unha visión global do desenvolvemento de cada alumno e grupo.

O departamento coordinará co resto de departamentos da Comisión de Coordinación Pedagóxica o desenrolo das Programacións Didácticas no conxunto das ensinanzas.

10. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

As reunións do departamento son o foro onde se realizará de forma permanente, a avaliación interna das estratexias metodolóxicas do departamento, valorando o grao de cumprimento da programación, os resultados académicos, os resultados artísticos etc. Todo iso, tendo en conta a idiosincrasia propia do instrumento, así como a individualidade de cada un dos alumnos: o seu grao de compromiso co estudo, facultades, talento, esforzo, interés no estudo do instrumento, realización de ensaios, etc.

Comentaranse regularmente as audicións realizadas polos alumnos, os resultados globais de cada avaliación e calquera cuestión que os membros do departamento consideren oportuna. Trasladaranse á comisión de coordinación pedagóxica os puntos que os profesores estimen necesarios. Finalmente revisaranse as porcentaxes finais de aprobados e suspensos e unificaranse criterios para obter o óptimo desenvolvemento musical, artístico e instrumental dos alumnos e os grupos.

Por outra banda, dentro desta avaliación interna, terase en conta e de forma moi destacada, os medios físicos e humanos cos que conta o departamento: material impreso: partituras, libros de consulta, revistas especializadas, instrumentos e o seu estado, mobiliario adecuado, orzamento para actividades, cursos, clases maxistras, dispoñibilidade de aulas para clases de apoio, número de profesores axeitado en relación coa demanda, cursos de formación específicos para o profesorado e flexibilidade para a súa reciclaxe, flexibilidade para a realización de proxectos artísticos por parte dos profesores etc.; en definitiva, os medios básicos para alcanzar un ensino profesional de calidade, e que permita aos profesores e alumnos levar a cabo, de forma real os obxectivos que a programación expón só dunha forma teórica.

11. Anexos

11.1. Probas de acceso a Grao Profesional

A proba consistirá na interpretación total ou parcial, a criterio do tribunal, dunha obra de conxunto escollida polo aspirante. A obra poderá ser unha das presentadas para a proba instrumental da especialidade, sempre e cando non se trate dunha obra para instrumento a solo (podrá tratarse dunha obra orixinal para dúo con piano).

Contidos

Os contidos serán os mesmos que os indicados nesta programación correspondentes ao curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder.

Criterios de avaliación e cualificación

Os criterios de avaliación serán os mesmos que os indicados nesta programación correspondentes ao curso inmediatamente anterior ao que se pretende acceder. O único criterio de cualificación será o seguinte:

- Interpretación de unha obra de conxunto escollida polo aspirante e co acompañamento correspondente, ou de algún fragmento da mesma, segundo o criterio do tribunal.

No caso de que non se considere suficiente para a avaliación do alumno/a, o tribunal poderá solicitar unha lectura individual a primeira vista de algún fragmento musical acorde ao nivel ao que se pretende acceder.

Os aspectos a ter en conta na cualificación desta proba serán os seguintes: dificultade da obra; afinación, empaste sonoro e dinámico; repentización e lectura, corrección rítmica, articulación e fraseo; reacción as indicacións dos compañeiros; e criterio estético e estilístico. O peso desta parte na nota final da proba será do 100%.

11.2. Avaliación inicial

Se procederá a realizar unha avaliación inicial da agrupación para determinar o nivel co que inician o curso e propoñer unha relación de pezas que se adecúen e propicien un axeitado desenvolvemento da mesma.

11.3. Recursos didácticos da materia

Conxunto de metais

- KING, R.: *Prelude and Fugue* (1º G.P)
- OSBORNE, W.: *Two Ricercari* (1º G.P)
- REYNOLDS, V.: *Theme and Variations* (1º G.P)
- HARTMEYER, J.: *Negev* (2º G.P)
- SHAHAN, P. *Spectrums* (2º G.P)
- HAZELL, C.: *Three Brass Cats* (2º G.P)
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de clarinetes

- ALBÉNIZ, I.: Arr Harold Karabell: *Sevilla*.
- BALSFORD, G.: Arr. James "Red" McLeod. *Black and White Rag*.
- BIZET, G.: Arr. Marco Mazzini: *Aragonesa de la suite nº1 Carmen*.
- BIZET, G.: "*Aragonesa de Carmen*" (adaptación para ensamble de clarinetes).
- BIZET, G.: "*Adagietto*" (adaptación para ensamble de clarinetes).
- BÖHM, C.: *Cuarteto en Fa*.
- BRAHMS, J.: Arr. Frank Halferty: *Danza húngara no5*.
- BYRD, W.: *Fantasia no4*.
- DEBUSSY, C.: *Le Petit Negre*.
- GORDON, P.: "*Capriccio*".
- GRUNDMAN, C.: *Caprice for clarinets*.
- HOUDY, P.: *Quatre a quatre*.
- JACOB, G.: *Scherzetto*.
- JEAN, FAUSTIN Y MAURICE: Arr. Pierre Max Dubois. *Guisganderie*.
- JOPUN, S.: *The Entertainment, Elite Syncopations, The Favorite, The Easy winners*
- LOCKHART, B.: Arr. Jorge Montilla: *Estampas criollas*.
- MARTINEZ RUCKER, C.: *Capricho andaluz*.
- MENDELSSOHN, F.: *Song without words*.

- MOZART, W. A.: Arr Reinier van der Wal: *Sonate Kv 381 (123a). Andante.*
- MOZART, W. A.: Arr. Paolo Leva: *Serenata en Dom K388. Andante.*
- MOZART, W. A.: *Overtura de La flauta mágica.*
- PIAZZOLLA, A.: *Oblivion*
- RAVEL, M. Arr David Hite: *Pavana para una infanta difunta.*
- RODEN, ROBERT R.: *Sounds of the sea.*
- ROOST, JAN VAN DER :*Rikudim.*
- ROOST, JAN VAN DER. Arr Maarten Jens: *Puszta*
- SHOONENBEEK, K.: *Autun leaves.*
- STRAUSS, J.: "*Tris Tras polka*" (adaptación para ensamble de clarinetes).
- STAMITZ, C.: "*Concerto no 3 para clarinete*" (adaptación para ensamble de clarinetes).
- TARTINI: *Adagio.*
- TCHAIKOVSKY, P. I.: Arr. W. Johnson: "*Andante cantábile*" *Cuarteto Op. 11.*
- VERDI, G.: Arr. Guido Six: *Preludio de La Traviata.*
- VIVALDI, A.: Arr. Jaques Lancelot: *Quatuor.*
- WEBER, C. M. von: "*Concierto nº1 para clarinete*" (adaptación para ensamble de clarinetes).
- WEBER, C. M. von: "*Concertino para clarinete*" (adaptación para ensamble de clarinetes).
- WILLIAM SWEENEY: "*Cha b'ann grad*"
- WILLY SOENEN: "*Dia y noche*".
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de frautas

- BOISMORTIER: *Concertos* para cinco frautas.
- GRIEG, E.: *The last spring* (adaptación para orquestra de frautas)
- DEBUSSY, C.: *The girl with the flaxen hair* (adaptación para orquestra de frautas)
- FAURÉ, G.: *Cantique de Jean Racine* (adaptación para orquestra de frautas con acompañamento de piano)

- HAENDEL, G. F.: *The arrival of the queen of Sheva*. (adaptación para orquestra de frautas)
- ROSSINI, G.: *Finale of the William Tell Overture* (arranxo para orquestra de frautas)
- HUGO GRIMM, C.: *Divertimento for eight flutes*.
- WEBER, C. M. von: *Euryanthe Overture for flute choir*.
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de fagots e óboes

- CORRETTE, M.: *Le Phenix*.
- PIAZZOLLA, A.: *Libertango*.
- VALTSCHANOV, M.: *Reminder for four bassoons*.
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de saxofóns

- DVORAK: *Serenata Op. 44*
- VIVALDI, A.: *Concerto RV 537*
- TCHAIKOVSKY, P. Y.: *Selections from the Nutcracker Suite*
- JOPUN: *3 Ragtimes*
- BACH, J. S.: *Tocata e Fuga*
- FAURE, G.: *Pavane*
- STREET: *Petite Sweet*
- TRADICIONAL: *Dowd's Favourite*
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de violíns

- NELSON, S.: *Technitunes, Keytunes for violin, viola, chelo, (B & H)*
- BARDSK, B.: *44 Duos (e.m.b.) (Universal)*
- BARDSK, B.: *Tríos (from three-part choral works arranged by E. Szervánszky) (E.M.B.)*
- MOZART, W. A.: *Álbum for violin 2 Duos(E.M.B.)*
- PLEYEL, I.: *Duos (Bloch) V ol. 1 — op. 81V ol. 2 — op. 48 (E.M.B)*
- MAZILS: *Violin duets*

- BERIO, L.: *duetti per due violini* (UNI)
- BOOCHERINI, L: *3 violin duels op.5* (PET)
- HINDEMITH, P.: *14 Easy duets* Ed. Schott
- MOZART, L: *16 Dúos for two violins* (E.M.B.)
- ROSSA SZILVAY: *Colourstrings Volume 1, 2 e 3; Violin Duets* Ed. Fennica Gehrman
- TELEMANN, G. *Concerto in D major TWV 40: 202 for Four Violins without Bc* (Ed. H.Engel)
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de violas

- HAENDEL, G. F.: *Sonata en sol menor* para dúas violas e baixo continuo
- NELSON, SHEILA: *Keytunes*, colección de pezas para dúas violas e piano.
- VIVALDI, A.: *Concerto no 1* para catro violas
- VIVALDI, A.: *Catro estacións* (arranxo para ensamble de violas)
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de violonchelos

- DUPORT: *Sonata no1 e no2* para violoncello e piano
- HAENDEL, G. F.: *Sonatas* para violín e piano
- BRIDGE, F.: *Miniaturas* (vl, vc e pi)
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de percusión

- THOMAS L. DAVIS: *Rondó for percusión quintet*
- HAENDEL, G. F.: *Fuegos artificiales*
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de pianos

- BIZET, G.: *Jeux des Enfants*
- BRAHMS, J.: Obras para piano a catro mans
- DIABELLI, A.: Sonatinas
- FAURE, G.: *Suite "Dolly"*
- MILHAUD, D.: *Scaramouche*

- MOZART, W. A.: Obras para piano a catro mans
- PROKOFIEV, S.: *Pedro y el Lobo*
- SAINT-SAËNS, C.: *El Carnaval de los animales*
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.

Conxunto de guitarras:

2 Guitarras:

- MACHADO, C.: *Marchiña de canaval y Modiña.*
- MACHADO, C.: *Boliviana.*
- TÁRREGA, F.: *Vals.*
- CARDOSO, J.: *Milonga.*
- BROUWER, L.: *Preludio, Interludio, Danza y Final.*

3 Guitarras:

- CHAVIANO, F.: *Cubanita.*
- TÁRREGA, F.: *Tango.*
- RAMÍREZ, A.: *Afonsina y el mar.*
- PACHELBEL, J.: *Fugas IV y V.*
- PACHELBEL, J.: *Fugas I, II y III.*

4 Guitarras:

- CERVANTES, I.: *Adios a Cuba.*
- SPARKS, J.: *Irish Folk Medley.*
- CERVANTES, I.: *Invitación y Los tres golpes.*
- JOPLIN, S.: *The Entertainer.*
- PENELLA, M.: *El gato montes (Pasodobre).*
- LENNON, J., McCARTNEY, P.: *Julia.*
- Ou calquera outra de nivel e características similares as citadas.